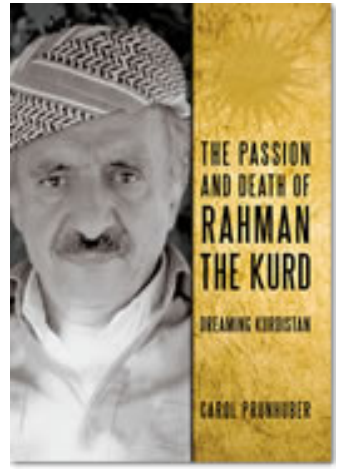

نایا پۆلیسی نه‌مساوی دهستی له تیرۆر کردنی قاسملۆدا هه‌بووه؟

خویندنه‌وه‌یه‌ک له کتێبه‌که‌ی کارۆل پرائه‌ه‌وهر

قاسملۆ پشتر به نوێنه‌رانی خۆی له نه‌مسا گوتوووه كه كه‌س ئاگادار نه‌كه‌وه، كه‌ ئهو له قه‌ینه‌نايه، كه‌چی روژێ ١٣ ی ٧ ١٩٨٩، ده‌وروبه‌ری ئیواره كاتیك قاسملۆ ده‌رچوو بۆ دیداری ئێرانیه‌كان. به مه‌به‌ستی گفتوگۆ، پانزه كه‌س له نوسینگه‌ی حزبی دیموکرات له قه‌ینه‌نا چاره‌په‌ڕی دکتۆر قاسملۆ ده‌كهن بۆ ئه‌وه‌ی سه‌عات ٤ی ئیواره ببینن!

١٨
هه‌روه‌ها هه‌فته‌یه‌ك پش هاتنی بۆ قه‌ینه‌نا، قاسملۆ چه‌ند كه‌سه‌یه‌كه‌ی سه‌فه‌ره‌ی ئاگادار ده‌كاته‌وه. پاشان حكومه‌تی نه‌مساوی ده‌زانی قاسملۆ له قه‌ینه‌نا و روژێ تیرۆر كرده‌كه‌ی سه‌ردانی وه‌زاره‌تی ناوخوا‌ی نه‌مسا ده‌كا به‌لام ناتوانیت دکتۆر ماتزكا ببینی كه ئاسانکاری كر‌دبوو تا قاسملۆ قه‌یزای نه‌مساوی وه‌رگرێ. ١٧

له نیوان سه‌عات ٧ تا سه‌عات ٧.٢٠ ئیواره تاوانه‌كه روو ده‌دا. دکتۆر قاسملۆ سێ گولله‌ی لنده‌ری. فازل رسول پینج گولله و عه‌بدوللا قادری نازه‌ریش یانزه گولله. واته كۆی ئۆزده گولله‌یان به‌ركه‌وتوو، كه‌چی پۆلیسی نه‌مساوی ته‌نها چواره قه‌وانی فیشه‌کی له ژوره‌كه‌دا دۆزیوه‌ته‌وه! ١٧

رینیتا، ئه‌و ئافه‌ره‌ته‌یه، دکتۆر فازل کلیلی شوقه‌كه‌ی لئوه‌رگرتوو بۆ ئه‌نجامدانی گفتوگۆی نیوان قاسملۆ و ئێران. به‌لام رینیتا بۆ كه‌شت و گوزار ده‌هێتته‌ میسر! ١٩ به‌ دواوه.

سه‌حرارودی كه بریندار ده‌بی لای پۆلیس ده‌س‌گیر ده‌كرێ. بوزرجانی هه‌روه‌ها. ئنجا قازی (مایك) له ١٣/٢٠ ده‌هێتته خه‌سته‌خانه بۆ ببینی سه‌حرارودی. پۆلیس ئاوتنه‌ی شكاوی ماتۆرسایكلیك و كلیله‌كه و فۆرمی فرۆشسته‌كه‌شی له ئیو ته‌نه‌كه‌ی زیلدا دۆزیوه‌وه. فرۆشیار ده‌دۆزێرتته‌وه و ده‌بردێتته خه‌سته‌خانه، چه‌ندین وینه‌ی جیای پشانی ده‌ده‌ن بۆ ئه‌وه‌ی بلی کامیان ماتۆرسایكه‌كه‌ی كریوه، ئه‌وه‌یش سه‌حرارودی ده‌ناسیته‌وه و په‌نجه ده‌خاته سه‌ر وینه‌كه‌ی ئه‌و، به‌لام سه‌حرارودی هه‌ر به‌رده‌وام ده‌بی و ئینکاری ئه‌م مه‌سه‌له‌یه ده‌كا! ٢٧، هه‌روه‌ها له

لاپه‌ره ٢٤ به‌دواوه. ئیفا‌ده‌ی بوزرجیان و سه‌حرارودی به هه‌یج شه‌یوه تیک ناکه‌نه‌وه و ناکۆکن. به‌لام دادگای قه‌ینه‌نا هه‌ردووکیان ئازاد ده‌كا و بوزرجیان گه‌راییه‌وه ئێران و له ١٣/٢٢ سه‌حرارودی له‌ گه‌ل چه‌ند دیپلوماتیکی ئێرانی ره‌وانه‌ی ئێران کرایه‌وه. له ٢٧، ٢٨ و ٢٩ مه‌سه‌قه‌وی یه‌کیك بووه له‌وانه‌ی ته‌قه‌ی كر‌دوووه و سه‌ی كوردی كوشتوووه. هه‌ر نه‌ببێزایه‌وه. شایه‌تی باسه ژنه‌كه‌ی مه‌سه‌قه‌وی كورده و بارزانیه‌وه! له ٢٩، ٢٣ جلال تاله‌بانی له‌ لایه‌ك ده‌لی قاسملۆ ده‌بوایه بزانی کاتیک ئێران ئه‌مه‌ی یه‌کتی وه‌لا نا له گفتوگۆکه مه‌به‌ستی ئه‌و له‌ناوبردنی قاسملۆ بوو "به‌لام له‌ لایه‌كه‌ی تر ده‌لی قه‌ت خه‌یالم نه‌ده‌گرێ ئێران بیه‌وه قاسملۆ بکوژی"!! له ٢٠، ٢١، ٢٢ و ٢٣

قاسملۆ گوێ نادا به‌و هه‌موو ئاگادار كرده‌وانه‌ی پنی گوتراوه. به‌لکو چه‌ند جارێك به‌ پیکه‌نێن و شوخیه‌وه ئه‌م ئاگادار كرده‌وانه‌ی به‌ریک‌ردوه! له ١١، ١٢، ١٣ و ٢٥ پۆلیسی نه‌مساوی هه‌ول ده‌دا قیل له سه‌رۆکی پشوی جها‌ئیر ئه‌حمه‌د بن بیللا بگا. پۆلیس به‌ بێن بیللا گوتوو، به‌پنی تۆمارکراویک قاسملۆ داوای کردوووه تۆ له گفتوگۆ ئاماده‌بیت و ئێرانی نه‌یویستوووه. پۆلیس لایه‌ ده‌پرسن ئایا تۆ له شونی تاوانه‌كه ئاماده‌ بووی؟ ئایا فارسی قسه ده‌کیت؟! ئنجا بێن بیللا ده‌لی: کوا تۆمارکراوه‌که؟ پۆلیسه‌كان ته‌ماشای یه‌کتی ده‌کهن و ده‌لێن: تۆمارکراوه‌که وجودی نه‌ی!! لێزه‌دا بێن بیللا زۆر توره ده‌بی و به پۆلیس ده‌لی ئیوه له‌گه‌ل ئێرانیه‌کان به‌شداریتان کردوووه و ئه‌وان چه‌کیان له ئیوه کریوه! ٢٠٩ و 210

به‌نی سه‌در ده‌لی، زانیاریمان هه‌یه له ئێرانه‌وه كه قسه له نیوان پاسداران کراوه، به ئاماده‌بوونی پشه‌وای پاسداران موحسین ره‌زا، كه یه‌کیك پرسپاری کردوووه بۆ فازل ره‌سولیان كوشته؟ پشه‌وای پاسدارانی ده‌لی چونکه فازل موافیق بوو، له گه‌ل ئۆپۆزیسیونی ئێرانی کاری کردوووه دژ به ئه‌مه‌! 211

تاله‌بانی دان به‌وه ده‌نی كه له خوله‌کانی پشوو‌تر له قه‌ینه‌نا ئه‌ندامانی یه‌کتی نیشتمانی کوردستان پاسه‌وانی شوینی گفتوگۆکه بوونه و هه‌مووشیان چه‌کدار بوونه! له ٢١٩ هه‌روه‌ها تاله‌بانی ده‌لی: کورد نه‌یتی پنی ناپه‌رانیزی! له ٢٢٢ به‌نی سه‌در ده‌لی: فازل ته‌له‌فونی بۆ کرم كه زۆر مه‌شغوله‌وه ده‌یوی بیته پاریس بۆ ئه‌وه‌ی من ببینی، به‌لام کوتی کۆبوونه‌وم هه‌یه، به‌لام به هه‌یج شه‌یوه باسی ئه‌وه‌ی نه‌کرد گفتوگۆ له نیوان قاسملۆ و ئێران هه‌یه. فازل له ژیر زه‌ختی هه‌ر دوو لا بوو، چونکه گه‌ر نه‌یتی درک‌اندوبایه تۆمه‌تی خیانته‌یان له ده‌یایه‌ پال. له ٢١٠، ٢١١، ٢٢٤ و ٢٢٥

ئازاد ئه‌ندامی حزبی دیموکرات و جینی متمانه‌ی قاسملۆ، وه‌ک ئه‌وه‌ی قاسملۆ پنی گوتوو ئیواره بیت به شونی، كه ده‌هیت، ده‌بینی ئه‌و ناوه پره له پۆلیس. هه‌ست ده‌كا شتیك روویداوه. ده‌هیتته شوینه‌که‌وه پۆلیس ده‌یه‌نه ژووری شوقه‌که‌ی رینیتا، ده‌بینی سه‌ی لاشه‌ سارد و سه‌ر که‌وتوو له خه‌لتانی خۆیندا. به‌لام ئه‌و شیوان و وینه‌یه‌ی ئازاد پاش ماو‌یه‌یکی که‌م له کاتی روودانی ئه‌م تاوانه‌ ده‌بینی، زۆر جیاوازه له‌و وینه‌ی دواتر پۆلیس نیشانی ئه‌و و که‌سیرتی داوان!! له ٢١٤ و ٢١٥

ئه‌و کاسیتانه‌ی پۆلیسی نه‌مساوی پاش چه‌ند سالیك له روودانی ئه‌م تاوانه‌، راده‌ستی حزبی دیموکراتی کر‌دوون، زۆر جیگای گومان. کاسیتانه‌کان له گه‌ل چه‌نیه‌تی تاوانه‌که یه‌کنه‌رنه‌وه. ئنجا لیره پرسپاری دیتته کایه‌وه: ئایا دکتۆر قاسملۆ ئه‌و کاسیتانه‌ی ریکۆرد کردوووه یان ئێرانیه‌کان، یان پۆلیسی نه‌مساوی؟! هه‌ر چه‌نده کارۆل به تیر و ته‌سه‌لی باسی ئه‌م بابته‌تی کردوووه، به‌لام بابته‌که پرسپاری زۆری لای من وروژاند بۆیه چه‌ند پرسپاریکم ئاراسته‌ی کارۆل پرائه‌ه‌وهر کرد ئه‌وه‌یش له وه‌لامی پرسپاری بیست و چواره‌مینا کوتی: ئه‌م پرسپارانه بی وه‌لام ده‌میننه‌وه هه‌ندیکیان هه‌ر ناتوانی وه‌لامیان چنگ بکه‌وی، چونکه تاز مه‌ماوه‌یه‌کی زۆر تپه‌ریوه به سه‌ر ئه‌م رووداوه.

به‌لام هه‌ندیکیان په‌یوه‌ستن به لیکۆلینه‌وه و پشکنینی ره‌سمی، گه‌ر بکری، هه‌ندیك وه‌لامی ئه‌م پرسپارانه وه‌دسه‌ت دین. کارۆل له وه‌لامی پرسپاره‌که ئایا خۆی کوێ بیستی کاسیتانه‌کان بووه؟ ده‌لی: نه‌خیر، به‌لام هیلین کرۆلیج بیوه‌ژنی قاسملۆ به نوسراوی ده‌قی کاسیتانه‌کانی نیشان داوه. هه‌روه‌ها له وه‌لامی ئایا راسته له کاسیتی سنیه‌م دکتۆر قاسملۆ پرسپاری ده‌كا بۆ تاله‌بانی نه‌هاتوه؟ ئێرانیه‌کانیش ده‌لین ئه‌مه‌ش نازانین! کارۆل ده‌لی: من ناتوانم ئه‌م پرسپار وه‌لام به‌ده‌مه‌وه ده‌رباره‌ی تاله‌بانی!! به‌لام با سه‌یریکی کتێبه‌که بکه‌ین. له لاپه‌ره ٢٢٧ هه‌و له ژیر ناو‌نیشانی "توژ" کارۆل به تیر و ته‌سه‌لی باسی ئه‌م کاسیتانه ده‌کات. کارۆل ده‌لی: ئه‌و کاسیتانه‌ی له ناو جانتای قاسملۆدا دۆزاونه‌ته‌وه، پنده‌چی ده‌ستکاری کرابن و هه‌مان کاسیت نه‌بن كه ئه‌و روژه ریکۆرد کراون! له ٢٢٧

به‌لام خۆ ئێرانیه‌کان و کورده‌کان له سه‌ر ئه‌وه ریک که‌وتووون نه‌یتی بپاریزن. چۆن قاسملۆ تاو‌نییه‌تی کاسیت ریکۆرد بکا به تابه‌تی له کاتیکدا کاسیتیک ته‌واو بووه پویستی به گۆرین هه‌بووه؟! وا ده‌رده‌که‌وت هه‌ندیك شونی کاسیتانه‌کان سراه‌وته‌وه! له ٢٢٧ تا ٢٥٠ و ٢٥٢ و ٢٥٣

ئنجال به‌بایه‌ی " که‌وزان و ناله‌ی سه‌ر زوه‌ی " له لاپه‌ره ٢٥١ هه‌و به تابه‌ت ل ٢٥٢ فازل ره‌سول باسی مه‌سه‌له‌ی کات ده‌کا و قاسملۆش له وه‌لامدا ده‌لی: سه‌بی دوی نیوه‌ر باسی هه‌ر مه‌سه‌له‌یه‌ک ده‌که‌ین چه‌ز بکه‌یت. یه‌کیک داوای زیاتر کات ده‌کات، یه‌کیک ده‌لی گرنه‌ نیه یا ده‌لی کات مه‌سه‌له‌یه‌ک نیه. لێزه‌دا فازل ده‌لی ده‌توانین به‌رده‌وامی به گفتوگۆ به‌دین تا دره‌نگی ئیواره. قاسملۆش به سو‌عه‌ت پنی ده‌لی: بۆ خواردنی شنیوان ده‌عه‌رتمان ده‌که‌یت؟ فازل وه‌لام ده‌داته‌وه: گه‌ر ئیوه هه‌موتان چه‌ز بکه‌ن، پاش ئه‌وه‌ی ته‌واو ده‌بین ده‌توانین بچین بۆ شوینیک. قاسملۆ ده‌لی: باشه، نان و په‌نیر دینین و لیره نان ده‌خزین! پاشان قسه‌وه باس ده‌بیس‌ترئ... فازل قسه‌ ده‌کا... کاسیتانه‌که دیسان سراه‌وته‌وه...

فازل به شیوانیک قسه ده‌کات وه‌ک بلینی بۆ براده‌رانیک مه‌سافه له نیوانیان هه‌یه... به‌کاک له گه‌ل قاسملۆ و قسادی ئازاره ده‌وی... پاشان قاسملۆ ده‌رباره‌ی گفتوگۆ ده‌لی قه‌بو‌لمه... فازل ده‌لی بۆ ئه‌وه‌ی بزانی (بۆ گفتوگۆ) چی ده‌ک... پ... راست بن خۆ ده‌بی لیره‌دا پینج چرکه‌یه‌ک هه‌بی ده‌نگی هه‌نگاو‌ه‌کانی پنی و قاچی تۆمار کردبایه... که‌چی نه‌ ده‌نگیک ده‌بیس‌ترئ، نه‌ هاوارکردنیک و نه هاواریکش... ئایا ئه‌م سه‌ی کورده هیشتان زیندوون له کاتیکدا کاسیتانه‌که ئه‌م بی ده‌نگه تۆمار ده‌کا؟ پاش پینج چرکه ته‌قه ده‌ست پیده‌کات، به‌لام له کاسیتانه‌که ته‌ها ده‌نگی سه‌ی چوار ته‌قه‌یه‌کی ده‌نگ خامۆش (کام) (صوت) ده‌ی. لیره‌دا له پشته‌وه‌ی (باکگراوند (کاسیتانه‌که چه‌ند ده‌نگی نه‌ناسراو بۆ ماوه‌یه‌کی درێژ به‌رده‌وام ده‌بی، به فارسی قسه ده‌کهن و به پیکه‌نین ده‌نگه‌کان ناوبر ده‌کرین و یه‌کتیک ده‌ی به زمانی ئه‌لمانی قسه له گه‌ل ئه‌وانیتر ده‌کات!! له ٢٥١ تا ٢٥٥

ئنجا با ئه‌مه‌ش ئه‌م پرسپارانه لیره‌دا بکه‌ین: ئه‌م ده‌نگه ئه‌لمانی ه‌ی کتیه له باکگراوندی کاسیتانه‌که ده‌بیس‌ترئ؟ بۆ کاسیتانه‌کان چه‌ندین جار تیک دراون و پچراون؟ بۆ ده‌نگی هاوار و هاورینیانی دراون و که‌چی ده‌نگی ته‌ها 3-4 گولله‌یه‌کی ده‌نگ کچراو ده‌ی، بۆ؟ کئ ئه‌م کاسیتانه‌ی له نینو جانتای قاسملۆ دانان؟ بۆ پۆلیسی نه‌مساوی دوی چه‌ندین سال ئه‌م کاسیتانه‌ی ئاشکرا کرد و له سالی ١٩٩٧ له لۆمۆند دیپلوماتیک بلاو بوویه‌وه؟ بۆ رینیتا ئه‌و کات نه‌مسا جیده‌هیلیت و دواتریش که گه‌رایه‌وه ده‌عه‌تی سه‌فاره‌تی ئێران ده‌کرئ؟! ئه‌وه ماوه بلین، له‌م کتیه‌دا هاتوووه که نه‌مسا دوی ئه‌م رووداوه، نه‌یه‌ه‌ستوووه دکتۆر سادق شه‌ره‌فه‌ندی بیته نه‌مسا!! له ٢٧١. ئه‌م بابته‌ ئای زۆری ده‌وی، له کتینی‌کا به وردی باسی ده‌که‌ین

عه‌لی سیرینی
سه‌ره‌پاوه: ده‌نگه‌کان

پیش چه‌ند روژیک له خویندنه‌وه‌ی کتیه‌ی: The Passion and Death of Rahman the Kurd, Dreaming Kurdistan بوومه‌وه. ئه‌م کتیه له نوسینی روژنامه‌فانی قه‌نزویلی کارۆل پرائه‌ه‌وهره. له روژانی رابردو، په‌یوه‌ندیم کرد به کارۆل و چه‌ندین پرسپارم ئاراسته کرد. پیم باش بوو خۆینته‌ری کورد به خویندنه‌وه‌یه‌ک له‌م کتیه‌دا ئاگادار بکه‌مه‌وه و تیشکی بخه‌مه سه‌ر هه‌ندیک له وه‌لامه‌کانی کارۆل، که داوام لیک‌کرد ئه‌م پرسپاری وه‌لامانه بلاو بکه‌مه‌وه، به‌لام ئه‌و پنی باش نه‌بوو بلاو بیته‌وه چونکه راسته‌یه‌که‌شی من یه‌که‌م جار که پرسپارمه‌کانم بۆی نارد، به ناوی ئه‌وه نه‌بوو بلاوی بکه‌مه‌وه. من ٢٩ پرسپارم ئاراسته‌ی کارۆل کرد و هه‌موو پرسپاره‌کانی وه‌لام دایه‌وه. به‌لام من ته‌ها تیشک ده‌خه‌مه سه‌ر وه‌لامه‌کانی ئه‌و، دوی پشکه‌شکرده‌نی خویندنه‌وه‌یه‌ک له کتیه‌که‌یه‌دا.

ئه‌م کتیه‌ی ناوبرا، یه‌کیکه له کتیه گرنه‌گانه‌ی ده‌رباره‌ی ئه‌م دۆسه‌ی ساراوان. ئیستا له ئالوگ‌ردام له گه‌ل ده‌نگایه‌کی بلاوکرده‌وه‌ی لوبانی بۆ ته‌رجومه‌کرده‌نی ئه‌م کتیه بۆ زمانی عه‌ره‌بی. روژیک پیش رودای تیرۆره‌که 13/7/1989، دکتۆر قاسملۆ میزاجی خو‌ش‌ساز بووه، چونکه قه‌یزای ئه‌مریکای وه‌رگرتوو، هه‌روه‌ها هیواشی هه‌بوو، گفتوگۆی له گه‌ل ئێرانیه‌کان سه‌ر بگرێ. له‌گه‌ل دوو ئه‌ندامانی حزبه‌که‌ی له قه‌ینه‌نا، که خیزانه‌کانیان نه‌مساوین، ده‌چه چیشته‌خانه‌یه‌ک له به‌رزاییه‌کانی قه‌ینه‌نادا، بۆ خواردنی نیوه‌رۆ.

سیاسته‌و هه‌نگاو‌ه‌کانی ده‌وله‌تی تورکیه له حه‌فته‌کانی ئه‌م دواییانه‌داو پش‌تیوانی کر‌دن و به‌شداریی که سه‌ی قولی ناوکی تاران و خۆسه‌سته ناو ماجه‌رای ناردنی پا‌پۆری تورکی " ناوی مه‌رمره"، بۆ که‌رتی غه‌زه‌ی گه‌مارۆدراو هی‌رشی ئیسرائیل بۆ سه‌ر ئه‌و که‌شتیه باره‌ه‌لگه‌ری تورکی و که‌وته‌وه‌ی رودای توندو تیزی و هه‌لویستی توندی تورکیه‌یی له‌و باره‌وه تا ئاستی پچرانی پینوه‌ندییه‌کانی له ته‌ک ئیسرائیل، له هه‌مانکات په‌سه‌ندنی ئاستی خو‌شه‌ویستی تورکیه له ناو مسلمانانی ناوچه‌که‌و دونیای عه‌ره‌ب و ئیسلا‌میدا؛ بوونه هۆی شکو گومانی ناتو روژئاو و به‌تابه‌ت ئامریکا له مه‌ر ئه‌و هه‌لسو که‌وته‌انی تورکیه.

ئه‌م روژانه ئه‌گه‌ر لیشاوی گه‌شتیارانی جیهانی ئیسلامی و ولاتانی عه‌ره‌بی به‌ جزییک بۆ

تورکیه له نیوان هه‌ل‌بژاردنی دوو پشانی روژئاو و ئیسلامخو‌زانی توند ئازو‌دا

ده‌سخۆشانه‌یان له تورکیه، جیگای سه‌دان هه‌زار گه‌شتیاری رابردووی ئیسرایلی له میوانخانه‌کانی تورکیدا پر کردووه‌ته‌وه له‌و لاره ئالای سووری تورکیه به سه‌ر که‌رتی غه‌زه‌دا ده‌شه‌کپته‌وه‌وه پۆسته‌ره ره‌نگییه‌کانی " ره‌جب گیب ته‌یب ه‌ردوغان"، سه‌رۆک وه‌زیرانی ئیسلامخو‌زای تورکیه، زیاتر له وینه‌ی هه‌ر که‌سه‌یایه‌کیه‌کی ترێ فه‌له‌ستیینی به سه‌ر دارو دیوارو کوچه‌و کۆلانی کاروکاسیبی فه‌له‌ستیینه‌کان هه‌ل واسراوه، به‌لام له ده‌فته‌ری کاری سیاسه‌توانانی روژئاو ناوه‌نده بریارده‌ره‌کانی ناتۆ، گومانی زۆرت‌ری خسته‌وته‌ ناو هاوکاری و پینوه‌ندییه‌کانیان له ته‌ک تورکیه‌وه له‌و باره‌وه زۆر به گرنگی لینی ده‌روان و لیکۆلینه‌وه‌ی له سه‌ر ده‌کهن.

نو‌وتیرین نیشانه له‌و باره‌وه سه‌باره‌ت به درزتی‌بوونی پینوه‌ندی باوهری روژئاو ئامریکا به‌ تورکیه،

قسه‌کانی ئه‌م دواییانه‌ی باراک ئۆباما، سه‌رۆکی ئامریکا بوو که له وتوویژیکیدا له ته‌ک روژنامه‌ی ئیتالی " کوریره دلاسرا"، که روژێ پینج شه‌مه بلاو بووه‌وه، به گوئی تورکیه‌یدا چراند که زۆر له که‌وته‌ده‌وای ئیسلامخو‌زانی توندئاو‌زی ناوچه‌که نزیک بووه‌ته‌وه.

به‌ریژ ئۆباما ته‌نانه‌ت راشکاوانه ناره‌زایه‌تی له پش‌تیوانی تورکیه له به‌رنامه ناوکیه‌کانی ئێران ده‌بریری له‌و باره‌وه به کاره‌ساتی ناوبرد، به‌لام بۆچوونی خۆی و نیشانی دا که گویا تورکیه ویستوویه‌تی بۆ ئارامی ناوچه‌که‌وه ولاته‌که‌ی که سنووریکی درێژی پیکه‌وه له گه‌ل ئێران هه‌یه، ئانکاری راپنج کردبیت بۆ ده‌سپه‌شخه‌ری له‌و باره‌وه له‌و ریکاه ئێران رازی بکات بۆ ملکه‌چبوونی بریاره‌کانی نینوه‌ته‌وه‌یی، سه‌باره‌ت به به‌رنامه ناوکیه‌کانی .

له‌و وتوویژده‌دا، سه‌رۆکی ئامریکا له لایه‌که‌وه داوای له ئوروپای یه‌گرتوو کردوووه که تورکیه بۆ لای خۆی راکیشی و دووری بخاته‌وه له هه‌ولدا‌نی بۆ دۆزینه‌وه‌ی هاو‌په‌یمانی دژ به‌ر، که پینچه‌وانه‌که‌ی دانیشتو‌انی تورکیه وا هه‌ست ئه‌کهن که ئوروپای یه‌گرتوو ئه‌وان له خۆیان به‌ دور ده‌گرێ و ناچاری ده‌کا که هاو‌په‌یمانی نو‌ی بۆ خۆیان بگرن و ئه‌وه‌ش له به‌رژه‌وه‌ندی روژئاوادا نیه.

ئۆباما که خۆی په‌روره‌دی فره کولتوری و مه‌زه‌بیه‌، له‌و وتوویژیدا له ته‌ک " کوریره دلاسرا"، ده‌لی: " تورکیه ولاتیکی گه‌ره‌ی ئیسلامی و خه‌لک سالاره" ئه‌گه‌ر زۆرت‌ر ریز له مافی مرۆف بگریت و دین تیکلی ده‌وله‌ت نه‌کات، ئامریکا هاو‌په‌یمانی خۆی له گه‌ل تورکیه ده‌پاریزیت و ده‌گرێ ئه‌و هاو‌په‌یمانیی گرنگی زۆری هه‌بی له ناو جیهانی ئیسلامیدا.

روژنامه‌ی ئه‌له‌حیاتی له سه‌ر ئۆباما ئه‌ردو‌غان که له روژه‌کانی کوتایی دانیشتی " جی بیست" و له په‌راویزی ئه‌و کۆبو‌نه‌وانه‌دا له کانه‌دا، پیکه‌وه‌ه‌و چاوپیکه‌وتنیان هه‌بووه، رایگه‌باند ئۆباما وتویه به ئوردو‌غان که مه‌گرێ به دوی لیکۆلینه‌وه‌ی روودای که‌شتیه‌که‌ی که‌رتی غه‌زه که ئیسرایل هی‌رشی کرده سه‌ر، له‌وانه‌یه ئه‌نجامه‌که‌ی به زیانی تورکیه بشکیته‌وه، ئه‌و ولاته مه‌حکوم بیت!

ته‌واوی هه‌واله‌کانی ناوچه ئه‌وه نیشانی ده‌ده‌ن که دوی چاوپیکه‌وتنی ئۆباما و ئوردو‌غان بوو که له ناوه‌راستی حه‌فته‌ی رابردوودا وه‌زیری ده‌روه به فرۆکه‌یه‌کی نه‌یتی گه‌یشه‌ته‌و وروپا له گه‌ل وه‌زیری پشه‌ی‌ی و بازگانی ئیسرایل چاوپیکه‌وتنی کرد.

پیش له قسه‌کانی ئۆباما سه‌باره‌ت به نزیک بوونه‌وه‌ی تورکیه له ئیسلامخو‌زانی ناوچه‌ه، چه‌ن

به‌رپرسیکی تری ئامریکایی له قسه‌کانی خۆیندا هه‌رچه‌ند به جزییک له جوزه‌کان پاریزگاران هه‌بو، به‌لام جه‌ختمان کردووه که په‌یامه‌ دلخۆش و ده‌سخۆشه‌کانی هه‌سه‌ن نه‌سرۆلا، سه‌رۆکی حیزب‌وللا خالد مه‌شع‌ل، سه‌رۆکی ده‌فته‌ری سیاسی حه‌ماس که بۆ تورکیه یان ده‌نارد، ته‌نا ختوره‌یه‌ک بوو که ده‌که‌وته دلی ناتو ئامریکاوه له مه‌ر هاوکاری زیاتر له ته‌ک تورکیه‌دا.

رابرت گیتس، وه‌زیری به‌رگری ئامریکا، مانگی رابردو و تیبوی که تورکیه ده‌بی ده‌ست هه‌لگریته له ئالۆزکردنی پینوه‌ندییه‌کانی له گه‌ل ئیسرائیل، له‌و ریکاه، له‌تمه نه‌دات له به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی ئامریکا و روژئاو له ناوچه‌که‌داو خۆی بپاریزیت .

بۆ لاپه‌ره ٧
مه‌جید کاکه‌ویدیسی